

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.158/2022/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke
Dr. Dzsula Marianna előadó bíró
Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperesek:

ThermaLand Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10.) I. rendű
Direkt Invest E.E. Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10.) II. rendű
Implantátum.hu Kft. (1162 Budapest, Dobó utca 29.) III. rendű
Dr. Bátorfi Consulting Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10. I.em.4.) IV. rendű
Dental World Hungary Kft. (1126 Budapest Nagy Jenő utca 10. I.em.4.) V. rendű
Magyar Fogászati Turizmus Szervező Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10. I.em.4.) VI. rendű
BistroGo Kft. (1119 Budapest, Fraknó utca 6. B épület 6/20.) VII. rendű
OTI Zrt. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10. I. em. 4.) VIII. rendű
Szeretem Szepézet! Nonprofit Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10.) IX. rendű
Tor-Dental Kft. (1162 Budapest, Dobó utca 29.) X. rendű
Magyar Fogászati Turizmus Fejlesztő Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10.) XI. rendű
Magyar Fogászati Turizmus Programiroda Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10. I. em. 4.) XII. rendű
Absolute Medica Kft. (1161 Budapest, Kenéz utca 36.) XIII. rendű
Magyar Fogászati Turizmus Fejlesztő Kft. (1126 Budapest, Nagy Jenő utca 10. I. em. 4.) XIV. rendű
Szakál Dental Kft. (1162 Budapest, Dobó utca 29.) XV. rendű
Bátorfi és Társa Kft. (1162 Budapest, Kenéz utca 36.) XVI. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Illés Levente ügyvéd (1136 Budapest, Táttra utca 6. I/6/a.) az I-XVI. rendűért

Az alperesek:

Dr. Csögör Péter I. rendű
TRI-CO Triatlon Klub II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Takács Richárd ügyvéd I-II. rendűért

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

Az I-XVI. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla I.Pf.20.618/2021/11.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 22.P. 20.325/2019/48.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését – az eljárási költség viselésére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletének az eljárási költségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja és a felpereseket a II. rendű alperes részére egyetemlegesen 500.000 (ötszázezer) forint eljárási költség megfizetésére kötelezi. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az I. rendű alperes azzal sértette meg a felperesek jóhírnevét, hogy a feljelentés megküldésével valótlanul híresztelte, hogy a felperesek bűncselekmények elkövetésében vettek részt.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 800.000 (nyolcszázezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 2.848.000 (kétmillió-nyolcszáznegyvennyolcezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékből 480.000 forint elsőfokú illetéket a felperesek egyetemlegesen, 2.368.000 (kétmillió-háromszázhatvannyolcezer) forintot az I. rendű alperes köteles az államnak – külön felhívásra – megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. rendű alperes, amelynek tagja az I. rendű alperes, a Magyar Triatlon Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) tagszervezete. A II. rendű alperes nevében az I. rendű alperes 2019. április 11-én feljelentést tett a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség Gazdasági Bűnügyek Részlegénél a Szövetség elnökségi tagjaival szemben a Szövetség részére a Magyar Állam által biztosított támogatási összegeknek a feljelentő által jogellenesnek ítélt felhasználása miatt.
- [2] A feljelentés szerint: „megalapozott a gyanú arra vonatkozóan, hogy dr. Bátorfi és társai a rájuk bízott pénzeszközöket és a Szövetség a részére nyújtott állami támogatásokat olyan módon használták fel, hogy az nem a céljának megfelelően, hatékonyan és a közérdeknek megfelelően hasznosult. Ezen összegek jelentős része különböző számlázási manőverekkel, különböző cégeken keresztül dr. Bátorfihoz, illetve Szűcs Lászlóhoz (...) visszakerült, amit ezt követően a saját céljaira fordítottak.” A feljelentésben feltüntetésre került az is, hogy az I. rendű alperesnek milyen támogatási összegek tekintetében merült fel gyanúja arra vonatkozóan, hogy a feljelentett személyek azokat a céljuktól ellentétes módon használták fel. Megjelölte, hogy az apja elnökségével működő II. rendű alperesnek „a fenti bűncselekményekből eredeztethető kára a 2016-2017. évre vonatkozóan hozzávetőlegesen 250.000 Ft”, amely vonatkozásában polgári jogi igényt kívánt érvényesíteni. A feljelentésében kitért arra is, hogy „[m]egalapozott a gyanú továbbá arra, hogy dr. Bátorfi és társai a Pannon Cycling Kft.-n és más általuk jegyzett gazdasági társaságokon keresztül Torda Attila »strómanjuk«, illetve és az általa jegyzett gazdasági társaságok (Szakál Dental Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., Tor-Dental Fogászati Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.) segítségével rendszeresen bűncselekményekből származó pénzeket mozgattak át abból a célból, hogy annak eredetét eltitkolják, illetve elleplezzék.”, illetve megjelölte azt is, hogy ez a tevékenység milyen bűncselekményt valósít meg.

Pfv.IV.20.158/2022/5.

- [3] Az I. rendű alperes állításainak alátámasztására - többek között - indítványozta, hogy a nyomozó hatóság szerezzé be a Szövetség, Dr. Bátorfi Béla Árpád, Torda Attila, Zelcsényi Miklós Gábor, valamint Szűcs László és a konkrétan megjelölt, általuk jegyzett, illetve tulajdonolt gazdasági társaságok ismert bankszámláihoz tartozó pénzforgalmi kimutatásait 2016. január 1-től 2019. február 28-ig.
- [4] A feljelentésről 2019. április 12-én számos sajtótermék „Feljelentették Orbán fogorvosát a triatlonosok” címmel számolt be.
- [5] A Szövetség elnöksége a sajtóhírekre reagálva a „Tagszervezeti Vezetők” részére e-mailben küldött tájékoztatóban azt közölte, hogy „az elnököt és az elnökséget nem a triatlonosok jelentették fel, hanem dr. Csögör Péter.... A feljelentés érinti az elnököt, az alelnököket, az elnökség tagjait, az elnöki tanácsadót, a könyvvizsgálót, illetve a szövetségtől abszolút teljesen független személyeket, illetve tagszervezetek, cégek garmadáját, összesen 12 magánszemélyt és 28 céget/tagszervezetet, plusz magát a szövetséget”. Reményüket fejezték ki, hogy – bár a feljelentés jelentős plusz költséget ró a Szövetségre – a feljelentés nyomán induló vizsgálat tisztázza a vezetést.
- [6] Az I. rendű alperes a tájékoztató levélre 2019. április 13-án a címlistájában szereplő tagszervezetek részére –, „Válasz: tagszervezeti tájékoztató” megjelöléssel – küldött tájékoztatójában a gazdasági visszaélésekre utaló példákkal illusztrálva összefoglalta, hogy mi motiválta a feljelentés megtételében; „[a] felsoroltak összességében alkalmasak a Büntető törvénykönyv szerinti bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés; bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalás; bünszervezetben elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás; számvitel rendjének megsértése; jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettek megállapítására. Ezen kívül üzletszerűen elkövetett pénzmosás büntette miatt is feljelentést tettem, mert megalapozott a gyanú, hogy az MTSZ vezetése egy strómanjukon és annak cégein keresztül (amelyek székhelye véletlenül ugyanaz a ház, amelyben a Dr. Bátorfi fogászat is működik) rendszeresen bűncselekményekből származó pénzeket mozgattak át abból a célból, hogy annak eredetét eltitkolják, illetve elleplezzék”. Leveléhez csatolta a feljelentést is azzal az utóirattal, hogy „(m)ivel a feljelentés teljes szövege a sajtón keresztül már amúgy is eljutott az elnökség tagjaihoz, ezért azt teljes terjedelmében csatolom, hogy Ti se legyetek híján az információknak.” A feljelentése összefoglalóját közzétette a Facebook-oldalán is. A feljelentés miatt indult nyomozás még folyamatban van.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] Az I-XVI. rendű felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogukat a 2019. április 13-án 17 óra 56 perckor e-mail útján többszáz e-mail címre megküldött, „Válasz: tagszervezeti tájékoztató” tárgyú és a Facebookon 2019. április 13-án 18 óra 04 perckor közzétett bejegyzésével és a feljelentés híresztelésével, mivel azt a látszatot keltette, hogy a felperesek – fiktív számlázások révén – bűncselekmények elkövetésében vettek részt. A Tor-Dentál, illetve a Szakál Dentál Kft. pedig mint strómanok működtek közre rendszeresen a bűncselekményekből származó pénzek átmozgatásában. A felperesek keresetükben kérték továbbá megállapítani: a II. rendű alperes azzal sértette meg a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogukat, hogy azt a hamis látszatot keltette, hogy feljelentés megtételére került sor 2019. április 11-én. Kérték az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, az I. rendű alperes megfelelő elégtétel adására és felperesenként 1.000.000 forint sérelemdíj és késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kötelezését.

- [8] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy az I. rendű alperes a feljelentés nyilvánosságra hozatalával nem valósított meg jogsértést, mivel a közlemény és a Facebook-bejegyzés sem tartalmazta a felperesek nevét. Hivatkoztak arra is, hogy önmagában a büntető vagy szabálysértési eljárás kezdeményezése nem valósít meg személyiségi jogsértést még akkor sem, ha az eljárás nem vezet a feljelentett személy elmarasztalásához. Az I. rendű alperes által a feljelentésben, illetve az e-mail és Facebook üzenetben megfogalmazott ténybeli alapokon nyugvó, a véleménynyilvánítás szabadságának a határát át nem lépő következtetések. A felperesekről megfogalmazott álláspontjuk nem indokolatlanul sértő, bántó, nem megalázó. Vítatták a sérelemdíj jogalapját és összegszerűségét is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy 2019. április 13-án 17 óra 56 perckor e-mail útján több száz e-mail címre megküldte a „Válasz: tagszervezeti tájékoztató” tárgyú levele mellékleteként a Magyar Triatlon Szövetség vonatkozásában a 2019. április 11-én kelt feljelentését, megsértette a felperesek jóhírnevét. Az I. rendű alperest eltiltotta a további jogsértéstől, valamint a felperesek részére személyenként 350.000 forint sérelemdíj és késedelmi kamatai megfizetésére, továbbá helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [10] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a büntető feljelentés csak abban az esetben sért személyiségi jogot, ha a feljelentő - az állított tények valótlanságáról tudva - visszaélészerűen gyakorolja ezt a jogát, illetve a feljelentésében indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket használ. Az I. rendű alperes a II. rendű alperes nevében tett 2019. április 11-én feljelentést, ezért a II. rendű alperes nem keltett „hamis látszatot” annak időpontjára vonatkozóan. Az I. rendű alperes a perben igazolta, hogy milyen tények miatt tett feljelentést, e jogát nem visszaélészerűen gyakorolta. A feljelentés nem tartalmazott tudatosan valótlan tényállítást, annak megtétele pedig önmagában nem valósított meg személyiségi jogsértést. Ezért a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet alaptalannak találta.
- [11] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a feljelentés megküldésével azonban az I. rendű alperes megsértette a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kiemelte, a kör-email és a Facebook-bejegyzés ugyan a felperesek nevét nem tartalmazta, azonban az ahhoz csatolt iratban (a feljelentésben) már szerepelt a felperesek neve és a velük kapcsolatos, konkrét bűncselekményre utaló magatartásokra tett állítások. A feljelentés önmagában ugyan nem valósított meg személyiségi jogsértést, azonban a tartalmának nyilvánosságra hozatala miatt a jogsértés megállapítható. Az I. rendű alperes (feljelentő) a nyomozó hatóságon kívüli címzettek körében állította a megalapozott gyanú meglétét, megjelölte a konkrét bűncselekménytípusokat is, holott kizárólag a hatóságok jogköre ezek megalapozottságának eldöntése. A nyomozati eljárás még nem fejeződött be, a feljelentés tárgyában jogerős büntető ítélet nem áll rendelkezésre.
- [12] Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (2) bekezdése alapján megállapította a jóhírnév megsértését. Ezért a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján a jogsértést megállapította, az I. rendű alperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a további jogsértéstől eltiltotta, és a *c*) pont szerint kötelezte elégtétel adására, a kereset szerinti közlemény közzétételére, valamint a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján a személyenként mérlegeléssel megállapított 350.000 forint sérelemdíj megfizetésére, ezt meghaladóan az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította.
- [13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az I. rendű alperes vonatkozásában a teljes keresetet elutasította.

Pfv.IV.20.158/2022/5.

- [14] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság lényegében a feljelentés híresztelése miatt állapította meg a jogsértést, ezt meghaladóan a keresetet az I. rendű alperes vonatkozásában is elutasította.
- [15] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a feljelentésben tett tényállítások önmagukban még akkor sem eredményeznek személyiségi jogsértést, amennyiben azok valósága utóbb nem igazolódik be. Ettől eltérő értelmezés esetén bármely hasonló jellegű eljárás megindítása ellehetetlenülne. Az I. rendű alperes eljárása a feljelentés megtétele során nem volt öncélú, az nem minősül joggal való visszaélésnek, abban nem használt a felperesek személyét indokolatlanul sértő kifejezéseket.
- [16] A másodfokú bíróság indokolása szerint, mivel az I. rendű alperes a feljelentésben nem használt a felperesek személyét indokolatlanul sértő kifejezéseket, az nem sérti a felperesek jóhírnevét. A nyomozó hatóságon kívül a feljelentés más személyekkel történő megismertetése sem eredményezi a jóhírnév megsértését még abban az esetben sem, ha abban a felperesek neve szerepelt, a személyük azonosíthatóvá vált. A tényállítások személyiségi jogot (jóhírnév) sértő jellegét ugyanis nem a közlés címzettjének személye vagy a száma határozza meg. Nem eredményezi a jóhírnév megsértését olyan magatartás, tevékenység, amely nem értelmezhető valótlan tény állításaként, híreszteléseként vagy valós tény hamis színben történő feltüntetéseként. Az a körülmény, hogy az I. rendű alperes megosztotta azt a vélekedését, alapos gyanúját, hogy a felpereseket felhasználva a feljelentett természetes személyek bűncselekmény elkövetésében vehettek részt, nem jelenti azt, hogy a felperesekről valótlan tényt állított vagy híresztelt, esetleg valós tény hamis színben tüntetett fel. Ez csak abban az esetben valósult volna meg, ha az I. rendű alperes olyan látszatot kelt, mintha az erre feljogosított hatóság állapította volna meg a feljelentésben kifogásolt közlések valóságát. Kiemelte, nem a címzettek számának, hanem annak van jelentősége, hogy arról a felperesek magatartásával összefüggésben csak a feljelentéssel érintett szervezet tagjai szereztek tudomást, akik nem tekinthetők kívülálló, illetéktelen személyeknek. A feljelentés témája volt a Szövetség elnöksége által hasonló címzetti körnek korábban megküldött levélnek is, arról számos sajtócikk is beszámolt. Ezért az I. rendű alperes azzal a magatartásával, hogy a feljelentés tényéről és az abban foglaltakról a valóságnak megfelelően tájékoztatta a Szövetség általa ismert tagságát, nem sértette meg a felperesek személyiségi jogát.
- [17] A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet az I. rendű alperessel szemben teljes egészében elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték annak hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a perköltség összegének mérséklését. Megsértett jogszabályként a Ptk. 2:42. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseit, a Pp. 80. §-át és a Pp. 261. §-át jelölték meg.
- [19] Felülvizsgálati álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság jogszabályt sértve állapította meg a jóhírnévhez fűződő személyiségi joguk megsértésének hiányát. Állították, semmilyen üzleti kapcsolatuk nem volt a Szövetséggel, ezért az I. rendű alperes valótlan tényt állított a közös számlázási manőverekkel. A feljelentésében azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperesek részt vettek a nevesített bűncselekmények elkövetésében. A feljelentésben ugyanis ezek a közlések kijelentő módon, tényként kerültek rögzítésre. A bűncselekmény elkövetését állító valótlan tényállítás alkalmas a jóhírnévük megsértésére, az ugyanis a feljelentés

megküldésével több száz személy előtt vált ismerté. A bírói gyakorlatra (EBH2018. B. 19. és BH2019. 118., BDT2020. 4250., BDT2018. 3846.) hivatkozással állították, a véleménynyilvánítás szabadsága nem korlátlan, a gyalázkodó, bűncselekmény elkövetésére utaló, valótlan tartalmú tényállítások nem élveznek alapjogi védelmet.

- [20] Érvelésül szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a feljelentés alapján személyük beazonosítható. Az I. rendű alperes a nevesített cégek vonatkozásában az ismert bankszámláikhoz tartozó pénzforgalmi kimutatások beszerzését is indítványozta, és írta azt, hogy a konkrétan megnevezett „gazdasági társaságoknak a segítségével rendszeresen bűncselekményekből származó pénzeket mozgattak át abból a célból, hogy annak eredetét eltitkolják, illetve elleplezzék”. Ezt az állítását az I. rendű alperes nem tudta bizonyítani, a felpereseknek ugyanis nem volt üzleti, gazdasági, számlázási kapcsolat kapcsolata a Szövetséggel. Vítatták a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a kör-e-mail több száz címzettje – a jogsértés megítélése szempontjából - nem minősül kívülálló és illetéktelen személynek.
- [21] Sérelmezték a perköltség megállapítását és a felperesek személyenként 250.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését. Érvelésük szerint az alperesek jogi képviselőjének nem felperesenként külön-külön kellett tizenhat alkalommal megjelenni a tárgyalásokon az együttes képviseletük miatt, a beadványokat is egységesen, mindkét alperes nevében, valamennyi felperes vonatkozásában nyújtották be. A II. rendű alperes csupán az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezését fellebbezte meg, ennek ellenére azonos mértékű az alperesek javára megállapított perköltség összege. A perköltség tekintetében a jogerős ítélet sérti a Pp. 80. §-át és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (2) bekezdését, a 3. § (1) bekezdés *b*) pontját és a 3. § (5) bekezdését. A felperesek a közjegyzői eljárás díját a fizetési meghagyásos eljárásban már megfizették, ezért a másodfokú bíróság tévesen kötelezte a felpereseket a díj ismételt megfizetésére.
- [22] Az alperesek a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték, annak helyes indokaira hivatkozással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A jogerős ítéletnek a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasító, valamint a sérelemdíj iránti igény 350.000 forintot meghaladó rendelkezése felülvizsgálattal nem volt támadott.
- [24] A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a joghatályosan előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálta és ítélte meg a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.
- [25] A felülvizsgálati kérelem alapos a következők szerint.
- [26] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.
- [27] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése kimondja, hogy a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.
- [28] E rendelkezés értelmében tehát a jóhírnév sérelmét az érintett személyére vonatkozó, valótlan és a közfelfogás szerint sértő tény állítása (híresztelése, hamis színben való feltüntetése) okozza.
- [29] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a feljelentés híresztelésével kapcsolatban állították a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi joguk megsértését, ezért a felülvizsgálati

kérelemben kifejtettek alapján az eldöntendő jogkérdés a feljelentés nyilvánosságra hozatalának jogsértést megvalósító megítélése volt.

- [30] A polgári jogban a jóhírnévhez való jog azt az érdeket védi, hogy az érintett személlyel kapcsolatban kialakult vagy kialakulóban lévő megítélés valós tényeken alapuljon. A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése minden személynek – embernek és más jogalanynak – védi a jóhírnevét, függetlenül attól, hogy az adott személy egy adott ismertségben vagy ismeretségi körben ténylegesen rendelkezik-e jó hírnévvel vagy sem. A hírnévvédelem ugyanis azt célozza, hogy a természetes vagy jogi személyről alkotott kép valós tényekből levont következtetések eredményeként álljon össze. Nem szükséges hozzá az, hogy ténylegesen romoljon az érintettről kialakult kép, elegendő a valótlan tény erre való alkalmassága is.
- [31] Az eljáró bíróságok helytállóan utaltak arra, hogy a Kúria precedens határozatai szerint önmagában a büntetőeljárás kezdeményezése nem sérti a feljelentett személy személyiségi jogait még akkor sem, ha az eljárás nem vezet elmarasztalásra. A feljelentés akkor sért személyiségi jogokat, ha a feljelentő a jogait visszaélészerűen gyakorolja, tudatosan valótlan tényt állít, vagy a kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket használ (Kúria Pfv.III.22.354/2016/14., Pfv.IV.21.592/2017/4., Pfv.IV.20.136/2020/13.). A feljelentésben tett tényállítások önmagukban és a büntetőeljárás kimenetelétől függetlenül csak kivételesen, többlételemű elemek megvalósulása esetén lehetnek személyiségi jogot sértőek. A feljelentésben – annak funkciója, célja miatt – olyan tényállítások is szerepelhetnek, amelyek más körülmények között (polgári perben) akár valótlan tények, vagy valós tény hamis színben való feltüntetésének minősülnének. A megindult büntetőeljárás célja a büntetőjogi felelősségre vonáshoz szükséges tények, bizonyítékok megítélése, az nem a feljelentő jogi minősítésétől függ. A hatósághoz címzett nyilatkozatot pedig – az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében biztosított ártatlanság véelme miatt – törvényi felhatalmazás nélkül a hatóságon kívül más személy nem ismerheti meg, ez biztosítja a gyanúsított személyiségi jogainak a védelmét.
- [32] Ezért a Kúria jogértelmezése szerint a feljelentés kör-e-mailben való megküldése és a Facebookon való nyilvánosságra hozatalának – így a felperesek állítása szerinti valótlan tények híresztelésének – a megítélésénél nem a másodfokú bíróság által kiemelt szempontokat kell vizsgálni, értékelni és mérlegelni. A felperesek helytállóan hivatkoztak arra, hogy a feljelentés alapján az abban megjelölt bűncselekményekhez köthetően a személyük bárki számára egyértelműen beazonosítható volt. Az I. rendű alperes eljárása miatt a hatósági eljárásban titoktartásra kötelezett személyeken kívül olyan címzettek szereztek tudomást a bűncselekménnyel vádolásra alkalmas tényállításokról, akiknek az értéktételére ez hatással van, hátrányosan befolyásolhatja a felperesek társadalmi megítélését. A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) 4. § (1) bekezdése és a 10. §-a alapján a sajtószerv is csak a törvényben meghatározott módon és keretek között jogosult a valóságnak megfelelően tudósítani a nem titkosított büntetőeljárás aktuális állásáról (Kúria Pfv. 21.035/2017/5., PK 14. számú állásfoglalás). Más megítélés alá esik azonban a feljelentés törvényi felhatalmazás nélküli nyilvánosságra hozatala. Ebben az esetben ugyanis a feljelentés felhasználása – annak eredeti céljától eltérően – nem a hivatali (nyomozati) eljárás keretén belül történik. Ezért a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésének alkalmazása körében az I. rendű alperes bizonyítási érdekébe tartozott a tényállításai valóságának a bizonyítása, valamint a valós tények hamis színben feltüntetésének cáfolatára alkalmas bizonyítékok rendelkezésre bocsátása. A másodfokú bíróság álláspontjától eltérően a jogsértést nem csak amiatt lehet megállapítani, ha az I. rendű alperes olyan látszatot keltett volna, mintha a büntetőeljárásban a hatóság állapította volna meg a közlések valóságát. A perbeli esetben ugyanis a jogsértést nem a sajtójogi felelősség szabályai szerint kell megítélni. A Kúria a jelen ügyben is irányadónak tekinti a személyhez fűződő jogok megsértése körében

Pfv.IV.20.158/2022/5.

kialakított jogértelmezését, amely szerint a feljelentőnek az a cselekménye, hogy a feljelentését, amelyben különböző bűncselekmények elkövetését állítja a feljelentett terhére, oly módon hozza nyilvánosságra, hogy azt levélben megküldi nagy számú címzett részére, sérti a feljelentett jóhírnevét, függetlenül attól, hogy a feljelentéssel önmagában nem sért személyiségi jogot (Kúria Pfv.IV.20.855/2007/4.).

[33] Ezért a fenti szempontok vizsgálata és értékelése figyelembe vételével az elsőfokú bíróság helytállóan ítélte meg a jogsértést és rendelkezett annak jogkövetkezményeiről.

[34] Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte meg, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését megsértve mellőzte az I. rendű alperes terhére a felperesek keresetében megjelölt jogsértés megállapítását és jogkövetkezményei alkalmazását. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a Pp. 405. § (1) bekezdésének alkalmazásával a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatta, míg a jogsértés megállapítása és az alkalmazott szankciók tekintetében a rendelkező rész pontosításával helybenhagyta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[35] 2013. évi V. törvény 2:45. § (1) bekezdés
Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés
PK.14. számú állásfoglalás

A döntés elvi tartalma

[36] A feljelentőnek az a cselekménye, hogy a feljelentését, amelyben különböző bűncselekmények elkövetését állítja a feljelentett terhére, oly módon hozza nyilvánosságra, hogy azt levélben megküldi nagy számú címzett részére, attól függetlenül sérti a feljelentett jóhírnevét, hogy a feljelentéssel önmagában nem sért személyiségi jogot.

Záró rész

[37] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket a II. rendű alperes által felszámított elsőfokú eljárási költség, valamint az I. rendű alperest az eredményes felülvizsgálattal élő felperesek jogi képviselővel felmerült, ügyvédi munkadíjból álló másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a , a 3. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, mérlegeléssel határozta meg. Ennek során a megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíj összegének mérséklésénél figyelemmel volt arra is, hogy a felperesek által indított perek egyesítése után személyi keresethalmazatban álló igényt érvényesítettek, az alperesek ellenkérelme is együttesen került előterjesztésre.

[38] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 40. § (1) és (2) bekezdés figyelembe vételével megállapított, az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontjai alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 83. § (2) bekezdése és a 101. § (1) bekezdése alapján a felperesek és az I. rendű alperes a pervesztésége-pernyertesége arányában kötelesek az államnak megtéríteni.

[39] A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pfv.IV.20.158/2022/5.

Budapest, 2022. október 19.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró,
Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró